

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **A3/94 Property v.o.s.**, se sídlem Hlavní 450, Herink, zastoupená JUDr. Robertem Zugarem, advokátem se sídlem Laubova 1729/8, Praha 3, proti žalovanému: **Katastrální úřad pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha**, se sídlem Pod Sídlištěm 1800/9, Praha 8, na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2024, č. j. 6 A 122/2020-229, ve znění usnesení ze dne 15. 7. 2024, č. j. 6 A 122/2020-242,

t a k t o :

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2024, č. j. 6 A 122/2020-229, ve znění usnesení ze dne 15. 7. 2024, č. j. 6 A 122/2020-242, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5 000 Kč**, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce, JUDr. Roberta Zugara, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný úkonem ze dne 15. 10. 2020, sp. zn. Z-31930/2020-101, rozdělil pozemky parc. č. 2917/34, 2917/37 a 2917/38, katastrální území Ruzyně. Podkladem bylo územní rozhodnutí Odboru výstavby městské části Praha 6 ze dne 3. 2. 2017,

č. j. MCP6 002224/2017 (územní rozhodnutí ze dne 3. 2. 2017). Proti tomuto úkonu podala žalobkyně žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Městský soud žalobu zamítl.

[2] Podle městského soudu žalovaný nebyl povinen postupovat podle § 9 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), a vyznačit u dotčených nemovitostí, že práva jsou dotčena změnou, protože žádné právo vázané k nemovitosti měněno nebylo. Výměra má pouze evidenční charakter, navíc k jejímu zmenšení ani nedošlo, pouze k zaokrouhlení dolů u nově vytvořených parcel. Jednalo se o matematickou operaci a vymezení části zemského povrchu se tímto postupem nezměnilo. Žalovaný mohl změny zapsat i na základě ohlášení obce Tuchoměřice jako jiného oprávněného, protože se nejednalo o zápis práv k nemovitosti, ale jiného údaje na základě rozhodnutí vydaného příslušným orgánem veřejné moci podle jiného právního předpisu podle § 31 písm. a) katastrálního zákona. Podle § 30 odst. 3 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), totiž může ohlášení změny jiných údajů katastru vyplývajících z rozhodnutí dotýkajícího se většího počtu vlastníků učinit kterákoliv z dotčených osob v postavení vlastníka. Územní rozhodnutí se vztahuje i k nemovitostem, které vlastní obec Tuchoměřice, proto byla obec oprávněnou osobou. Nic na tom nemění skutečnost, že nynější postup žalovaného (pod sp. zn. Z-31930/2020-101) se žádných nemovitostí obce Tuchoměřice netýkal. Soulad geometrického plánu s územním rozhodnutím byl v řízení u městského soudu předmětem posouzení znaleckými posudky. Jeden znalecký posudek předložila žalobkyně, druhý zadal městský soud. Znalci dospěli k rozdílným závěrům, městský soud se však přiklonil k závěrům znalce, kterého sám ustanovil, a z nichž vyplývá, že postup žalovaného byl v souladu se zákonem.

[3] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně kasační stížnost, které NSS vyhověl a rozsudkem ze dne 18. 4. 2024, č. j. 2 As 145/2023-41, rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud totiž nedostatečně posoudil přípustnost žaloby podle § 85 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Nereflektoval, že prostřednictvím návrhu na opravu chyb podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona se lze domoci vydání rozhodnutí, proti kterému je možné brojit žalobou podle § 65 s. ř. s. NSS jej proto zavázal, aby se v dalším řízení zabýval otázkou, zda byla splněna podmínka subsidiarity podle § 85 s. ř. s. Uvedl, že při výkladu § 36 odst. 1 katastrálního zákona bude městský soud muset posoudit, zda rozsah ochrany před nezákonným postupem katastrálního úřadu dosahuje i na žalobkyní tvrzené vady postupu žalovaného nebo se ve správním řízení navazujícím na § 36 odst. 4 katastrálního zákona vzhledem k možným důvodům opravy chyby nemohla účinně domoci změny postupu, tedy odvrácení nezákonného rozdělení pozemků.

[4] Městský soud následně žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., protože byla naplněna podmínka § 85 s. ř. s., kdy se lze proti postupu žalovaného bránit jinými právními prostředky, a žaloba na ochranu před nezákonným zásahem je proto nepřipustná. Městský soud uvedl, že správní spis obsahuje rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2021, čj. OR-1160/2020-101, kterým nebylo vyhověno nesouhlasu žalobkyně podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona, neboť se nejedná o chybu podle § 36 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Z návrhu na opravu chyb v katastrálním operátu ze dne 11. 11. 2020 je patrné, že se

pokračování

žalobkyně domáhala v souboru popisných informací zrušení zápisu pozemků par. č. 2917/113, 2917/114, 2917/116, 2974/12, 2974/13 a 2974/16 a zápisu pozemků parc. č. 2917/34, 2917/37, 2917/38, tedy obnovy stavu před rozdělením pozemků. Odvolání žalobkyně zamítl Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze rozhodnutím ze dne 8. 4. 2021, č. j. ZKI PR-O-6/196/2021-5, a rozhodnutí žalovaného potvrdil.

[5] Městský soud porovnal parcelní čísla a obsah žalobkyní podané žádosti podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona s obsahem žalobního návrhu a dospěl k závěru, že jde o tutéž věc z hlediska stanovení práv a povinností žalobkyně. Žalobkyně se v tomto soudním řízení domáhá prohlášení nezákonnosti zásahu žalovaného a stanovení povinnosti obnovit stav před tímto zásahem, který podle žalobkyně vznikl rozdělením týchž pozemků, jako v jí podané žádosti podle katastrálního zákona. Podle názoru městského soudu se tak s ohledem na § 36 odst. 4 katastrálního zákona jedná o tutéž věc (totožnost věci je dána vymezením pozemků a úkonu katastrálního úřadu, který žalobkyně napadá).

II. Argumentace účastníků řízení

[6] Proti usnesení městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost napadeného usnesení a nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí žaloby. Nepřezkoumatelnost spatřuje v tom, že městský soud ve výroku IV. uvedl, že zaplacené náklady dokazování budou stěžovatelce vráceny z účtu městského soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku, ačkoli městský soud rozhodl usnesením. Podmínky pro vrácení nákladů dokazování proto nemohou nikdy nastat, přičemž tato vada způsobuje nevykonatelnost tohoto výroku.

[7] Napadené usnesení je také nezákonné, protože žaloba je přípustná, pokud proti provedení záznamu do katastru nemovitostí neexistují jiné prostředky ochrany. Stěžovatelka spoléhala na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 10. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS, tedy že jiné právní prostředky k ochraně či nápravě ve věcech záznamu do katastru neexistují. Nešlo tedy očekávat, že bude vyčkávat s obranou až do rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí žalovaného podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona (Ústavní soud v nálezu ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 2398/18, bod 44 upozorňuje, že od účastníků řízení nelze očekávat, že vždy správně odhadnou legislativní a judikurní vývoj a podřídí tomu veškerou procesní taktiku). Rozhodnutí žalovaného bylo navíc potvrzeno s odůvodněním, že se nejedná o chybu podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Stěžovatelka podotýká, že judikatura citovaná NSS v rušícím rozsudku č. j. 2 As 145/2023-41, bod 13, byla vydána až v době po zahájení soudního řízení ve věci stěžovatelky a domnívá se také, že existuje rozpor mezi závěry rozšířeného senátu v usnesení č. j. 7 Aps 3/2008-98 a výše citovanou judikaturou v otázce existence jiných právních prostředků podle § 85 s. ř. s.

[8] Městský soud se v rozporu se závazným právním názorem NSS nezabýval otázkou, zda se stěžovatelka mohla ve správním řízení navazujícím na § 36 odst. 4 katastrálního

zákonu skutečně účinně domoci odvrácení nezákonného rozdělení pozemků. Postup podle § 36 katastrálního zákona jí navíc neposkytuje účinný právní nástroj k odvrácení nezákonného rozdělení pozemků. Nezákonný zápis rozdělení pozemků totiž nespočívá ve zřejmém omylu při vedení a obnově katastru. I když se stěžovatelka ztotožňuje s názorem znalce Ing. Kellnera, že geometrický plán č. 3095-17-249-1/2019 byl vyhotoven na základě jiného výkresu, a tedy nikoli na základě situačního výkresu, měl žalovaný omezené možnosti kritického zkoumání listin předložených k provedení záznamu. Bez potřebného technického a softwarového vybavení nemusel rozpoznat nesoulad mezi geometrickým plánem a grafickou přílohou územního rozhodnutí. Chybné údaje v katastru nemovitostí v tomto případě nevznikly zřejmým omylem při vedení katastru ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, ale z důvodu nesouladu geometrického plánu s grafickou přílohou územního rozhodnutí. Případná žaloba proti rozhodnutí Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze nemohla stěžovatelce poskytnout ochranu proti nezákonnému zásahu spočívajícímu v rozdělení pozemků. Zásahová žaloba je tak jediným prostředkem k hájení dotčených veřejných subjektivních práv stěžovatelky. Městský soud se však těmito okolnostmi nezabýval.

[9] Stěžovatelka dále namítá rozpor s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, protože městský soud formalisticky rozhodl o nepřipustnosti žaloby, a připravil ji tak o možnost bránit se proti předmětnému rozhodnutí klasickou správní žalobou. Odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 30. 6. 2022, sp. zn. III. ÚS 2373/21, bod 20. Navrhla také vydání předběžného opatření, případně přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu. Městský soud respektoval závazný právní názor vyslovený v rozsudku č. j. 2 As 145/2023-41, když zodpověděl otázku, zda se ochrany bylo možné domáhat jinými prostředky podle § 85 s. ř. s. Není správné tvrzení, že judikatura citovaná NSS byla vydána až v době po zahájení soudního řízení ve věci stěžovatelky (viz rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2018, č. j. 4 As 116/2018-65). Posledně zmíněný rozsudek není v rozporu s usnesením rozšířeného senátu č. j. 7 Aps 3/2008-98, kde zápis do katastru nebyl proveden a institut opravy nešlo využít. Rozsudek NSS č. j. 4 As 116/2018-65 byl naopak vydán ve věci, kde zápisy do katastru nemovitostí (podobně jako u stěžovatelky) provedeny byly, a proto zde byla k dispozici obrana podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona. Navrhuje zamítnutí návrhu na vydání předběžného opatření, odmítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je přípustná a lze ji projednat.

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení není důvodná. Městský soud sice ve výroku IV. uvedl „*ve lhůtě třiceti (30) dnů od právní moci rozsudku*“ namísto „*ve lhůtě*

pokračování

třiceti (30) dnů od právní moci usnesení“, ale zjevně se jedná o písarskou chybu, kterou navíc městský soud opravil v usnesení ze dne 15. 7. 2024, č. j. 6 A 122/2020-242.

[14] Důvodná je však námitka nezákonnosti napadeného usnesení. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 As 145/2023-41, bod 14, zavázal městský soud k tomu, aby se v dalším řízení znovu zabýval otázkou, zda byla splněna podmínka subsidiarity zásahové žaloby ve smyslu § 85 s. ř. s. a své závěry přezkoumatelně odůvodnil. NSS zdůraznil, že v onom správním řízení musí být stěžovatelce umožněno hájit svá dotčená veřejná subjektivní práva. Při výkladu § 36 odst. 1 katastrálního zákona měl městský soud posoudit, zda rozsah ochrany před nezákonným postupem katastrálního úřadu dosahuje i na stěžovatelkou tvrzené vady postupu žalovaného, nebo zda se ve správním řízení navazujícím na § 36 odst. 4 katastrálního zákona vzhledem k možným důvodům opravy chyby nemohla účinně domoci změny postupu, tedy odvrácení nezákonného rozdělení pozemků.

[15] Městský soud nicméně jen ověřil existenci rozhodnutí žalovaného navazující na § 36 odst. 4 katastrálního zákona a rozhodnutí o odvolání proti tomuto rozhodnutí. Nijak se nezabýval otázkou, zda se mohla stěžovatelka účinně domoci odvrácení rozdělení pozemků, tedy zda proti stěžovatelkou tvrzeným vadám lze brojit návrhem na opravu chyb v katastrálním operátu. Nevypořádal se ani s argumentací stěžovatelky v podání ze dne 16. 5. 2024. Městský soud tedy sice postupoval v souladu se závazným právním názorem NSS v rozsudku č. j. 2 As 145/2023-41 a zabýval se znovu splněním podmínky subsidiarity podle § 85 s. ř. s., ale pro svůj závěr o nepřipustnosti žaloby neuvedl dostatek důvodů, zejména stran účinnosti ochrany před postupem žalovaného, jež má stěžovatelka za nezákonný. Napadené usnesení městského soudu je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[16] Žalovaný správně ve svém vyjádření odkazuje na skutečnost, že rozšířený senát se v usnesení č. j. 7 Aps 3/2008-98 zabýval situací, kdy katastrální úřad neprovedl záznam do katastru nemovitostí, zatímco v rozsudku č. j. 4 As 116/2018-65 přezkoumával odmítnutí žaloby v případě, kdy katastrální úřad naopak zápis provedl. Judikatura NSS uvedená v rozsudku č. j. 2 As 145/2023-41, bodu 13, není v rozporu se závěry usnesení č. j. 7 Aps 3/2008-98.

[17] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ani návrhu na vydání předběžného opatření NSS nerozhodoval, protože o kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po poučení účastníků řízení a dalších nezbytných procesních úkonech. NSS totiž dospěl k závěru, že vzhledem k započatému vyvlastňovacímu řízení podle zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, je u věci dán závažný důvod pro přednostní projednání a rozhodnutí.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[18] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou. Usnesení městského soudu proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[19] V dalším řízení je městský soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku a bude postupovat v souladu s ním. Zejména důsledně posoudí přípustnost žaloby, a to včetně aspektu dostupnosti ochrany práv stěžovatelky (bod [14] prvního zrušujícího rozsudku NSS č. j. 2 As 145/2023-41). Poté případně vypořádá přezkoumatelným způsobem námitky vznesené vůči znaleckému posudku Ing. Vašíčka a po vyhodnocení obou předložených znaleckých posudků podle instrukce obsažené v rozsudku č. j. 2 As 145/2023-41 uvede, ke kterému z nich se přiklonil, a vysvětlí proč (případně doplní dokazování).

[20] Podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. městský soud v novém rozhodnutí rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

[21] Nejvyšší správní soud rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku za kasační stížnost podle § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a to ve lhůtě podle § 10a citovaného zákona, neboť stěžovatelka nebyla povinna platit soudní poplatek za opakovanou kasační stížnost (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 10 Afs 186/2014-60, č. 3396/2016 Sb. NSS). Šlo o druhou kasační stížnost v téže věci a stěžovatelka zaplatila soudní poplatek už za kasační stížnost první, kterou úspěšně napadla zamítavý rozsudek městského soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2024

Eva Šonková
předsedkyně

s
e
n
á
t
u